

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME V.—LETO V.

CLEVELAND, O., SREDA (WEDNESDAY) JAN. 11th, 1922.

ST. (NO.) 8.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

FRANCIJA NASPROTNA POGODBI Z ANGLIJO.

KABINET IN PARLAMENT STA NASPROTNA ODŠKODNINSKEMU PROGRAMU BRIANDU; ČASOPISJE NAPADA NAMERAVANI VOJAŠKI SPORAZUM. — LIGA EVROPSKIH DRŽAV V PRETRESU.

Pariz, 10. jan. — Ko je pariško časopisje zvedelo, da vojaške pogodbe med Anglijo in Francijo, glasom katere najvišji zavezniški koncil razpravlja o sklepu defenzivne bi Anglija prišla na pomoč Franciji, ako bi bila slednja brez vzroka napadena od strani Nemčije, je dvignilo silen protest proti nameravanemu koraku, in istotako silen opozicijo je v parlamentu izzval odškodninski načrt, katerega je konferenci predložil minister osvobodnih pokrajin, M. Loucheur.

Francoski kabinet se je nahajal danes na več kot tridesetih seji, kateri je predsedoval predsednik Millerand. Na seji se je razpravljalo le poročila o pogajanjih v Cannes, katera sta poslala ministrski predsednik Briand in pa minister Loucheur. Jutri se bo vršila še ena izredna seja kabineta.

Da li je kabinet povzel kake definitivne korake, ni znano, toda ve se pa toliko, da je bilo na seji opaziti precej opozicije proti postopanju Brianda.

Ko se je danes nemška delegacija, kateri načeljuje dr. Rathenau, tukaj podala proti Cannes, je na železniškem kolodvoru prišlo do precej mučnih prizorov. Več uradnikov, ki so pridržani k delegaciji, je pri vstopu zelo na glas govorilo in se poslavljalo v nemščini. To je nekateri Francoze tako razburilo, da so pričeli zvižgati in vpiti nad nemškimi delegati.

Na današnji popoldanski seji parlamenta se je od več strani silno kritiziralo koncesije, v katere dopušča Briand na zavezniški konferenci. Poslanec Leon Daudet je zahteval za jutri posebno sejo, na kateri naj se ne bi razpravljalo o ničemer drugem kot o stališču Francije na konferenci v Cannes, ker po njegovem mnenju se Briand ravno v Cannes v direktnem nasprotju z obljubami, katere je podal pred parlamentom.

Današnji popoldanski listi so v svojih napadih na konferenco najvišjega koncila s posebnim poudarkom nasprotovali nameravani francosko-angelski vojaški pogodbi. Večina časopisja zavzema stališče, kot da bi od pogodbe ne imel nihče drugi nobene koristi kot Anglija. Čelo "Temps", ki je poluradni vladni organ, opušča svojo običajno vzdržnost in pravi:

"Francija ima pravico predlagati Angliji tozadevno pogodbo, toda Anglija nima nikake pravice prizadevati si, doseči tako pogodbo."

"Transigent" pa pravi, da Lloyd George in Briand samo trčita čas, ko razpravljata pogodbo o francoski varnosti, kajti gotovo je, da iste francoski parlament ne bo nikdar odobril. Tudi ta list, enako "Temps" nasprotuje koncesijam, katere zahteva Lloyd George.

M. Gauvain, pišoč v "Journal des Debats" pod naslovom "Sabotaža versailleske konference" pravi, da bi bila v slučaju sprejema omenjene vojaške pogodbe Anglija sama sodnik, kaj da je neupravičen napad, mesto da bi avtomatično prišla na pomoč Franciji, kadar bi bila napadena. Po njegovem mnenju bi ta pogodba ne bila nikakoli garancija za Francijo, temveč za Nemčijo.

Anglija za pogodbo z Francijo.

London, 10. jan. — Parlamentni korespondent londonskega "Timesa" poroča, da je angleški kabinet danes proučil predlagano angleško-francosko vojaško pogodbo in da se je soglasno izrazil zanjo.

Cannes, 10. jan. — Briand se je danes izjavil, da je Francija na washingtonski konferenci nasprotovala omenjeni submarinov samo vsled tega, ker bi druge evropske države, ki niso bile zastopane na konferenci, ne bile vezane po sklepih konference.

Danes je dospela semkaj medzavezniška reparacijska komisija, da razpravlja z nemško delegacijo odškodninski problem. S komisijo se nahaja tudi ameriški zastopnik R. W. Boyden.

Kot se poroča se stanje ameriškega poslanika Harvina, ki je bil včeraj poškodovan v avtomobilski nesreči, tako naglo izboljšuje. Pričakuje se, da bo že v sredo zopet lahko navzoč na konferenci najvišjega koncila.

Griffith je novi irski predsednik.

ANGLIJA BO JUTRI IZPUSTILA VSE IRSKE POLITIČNE KAZNJENCE.

London, 10. jan. — Poročila iz Dublina pravijo, da bodo v četrtek izpuščeni na prosto vsi irski politični kaznjenci, vstevši one, so bili obsojeni na smrt.

Dublin, 10. jan. — Danes je irski parlament izbral Arturja Griffitha začasnim predsednikom irske države. Griffith bo zavladel mesto Eamona de Valera, ki je pred par dnevi podal svojo resignacijo.

Eamon de Valera in njegovi pristaši so zapustili zbornico, medtem ko se je vršilo glasovanje.

Za predsednika je predlagal Griffitha predsednik zbornice McNeill, nakar je bil Griffith soglasno izvoljen.

Griffith je takoj po izvolitvi predložil imena svojega kabineta, nakar je zbornica zaključila zborovanje na 14. februarja. Med tem časom bo nova vlada izvršila pogoje angleško-irske pogodbe. Po svoji izvolitvi je Griffith izjavil:

"Obstoječi parlament bo obstajal le še toliko časa, da se vpostavi ustroj svobodne irske države."

Eamon de Valera in njegovi pristaši so takoj po odhodu iz zbornice šli na konferenco ter obljubili pozneje podati v javnost svojo izjavo.

Dublin, 10. jan. — Ko se je nočjo zaključilo z zborovanjem parlamenta, se je položaj, ki je bil sinoči jako temen in zamotan, nekoliko razjasnil. V Dublino je čutili, da je ljudstvo silno zadovoljno, da se je nesporazum v vrstah Sinfainovcev tako lepo in mirno zaključil.

Kot posledica se bo v sredo ali četrtek izpuščilo na svobodo vse irske politične jetnike, one, ki so zaprti na Irskem kot tudi one, ki se nahajajo v angleških ječah. Med njimi je okrog 40 Ircev, ki so bili obsojeni na smrt.

Balo se je, da bo de Valera proti Griffithovi vladi aktivno nastopil, toda ta bojazen se je izkazala praznim, kajti ob zaključku parlamenta so bili zopet vsi poslanci navzoči v zbornici. De Valera pravi, da je nasproten dejstvu, da je Griffith izbran za predsednika, le vsled tega, ker je Griffith kot eden izmed delegatov na londonski konferenci, podpisal pogodbo in je torej vsled tega obvezan delovati za njeno vsiljenje, medtem ko bi predsednikom moral biti izvoljen kdo, ki že ni vnaprej obvezan izpolniti vse pogoje irsko-angleške pogodbe.

DAVEK NA GASOLIN PREDLAGAN ZA IZPLAČITEV BONUSA.

Washington, 10. jan. Poslanec Bacharach iz New Jersey je danes vložil predlog, glasom katere na jbi se naložilo na vsako galono gasoline 3 centa davka, da bi se s tem omogočilo izplačitev vojaškega bonusa. Davke naj bi plačal producent. Računa se, da bi tak davek prinesel vsako leto \$240,000,000 do \$250,000,000 dohodkov.

Več republikanskih vodij v poslanski zbornici si je danes prizadevalo spraviti na dnevni red Dyerjevo predlogo proti linčanju, toda demokratke so namera preprečili.

Lesni alkohol je umoril 5 oseb v New Yorku.

SODI SE, DA SO ŽRTVE KUPILE PIJAČO OD MORNARJEV.

New York, 10. jan. — Danes jutraj je umrlo tukaj pet moških vsled zastrupljenja z lesnim alkoholom. Vseh pet je živelo v razdalji par blokov ob Hoboken pristaniškem obrežju. Policija je mnenja, da so vsi moški dobili strupeni alkohol iz enega in istega vira. Mrs. Emil Lang, žena enega izmed mrtvih mož, je izjavila, da je njen mož pil žganje, katero je kupil od mornarjev na ladjah, ki so dospale v pristanišče.

Ostali štirje mrtvi so: Paul Smith in Rudolph Eberle, parobrodna kurjaka, ki sta stanovala pri Langu, William Berger, uslužbenec Delaware and Lackawanna železnice, in pa Henry Offen.

Železnice imajo naročila.

ŠEST VELIKIH DRUŽB DELA POGODBE ZA VEČMILIJONSKA NAROČILA.

Chicago, 10. jan. — Danes so se pričela pojavljati prva resnična dobra znamenja, da železniški industrijalnemu življenju izza zadnjih osem mesecev.

Razna podjetja, ki so ob koncu leta obdržavale pregled svojih knjig in zalog, so pronašale, da morajo zopet pričeti z nakupovanjem.

Šest velikih železniških družb je zadnji čas predložilo ponudbe za velika naročila ali pa so že sklenile pogodbe za naročila. Ta naročila za novo železniško opremo in za popravila znašajo več milijonov dolarjev. Zatrjuje se, da prihajajo naročila za delo tudi iz drugih virov.

Vpričo tega so tovarnarji pričeli zopet upati, da ni več daleč čas, ko se bo kolesje industrije vsaj deloma zopet zavrtelo.

Posebno optimistično se izražajo E. P. Bracken, podpredsednik Burlington and Quincy železnice, ki pravi, da se bo od sedaj naprej položaj brezdvomno stalno izboljševal.

Pričakuje se, da bo v Chicagu do 1. februarja dobilo zopet delo vsaj 2000 mož, ki so brez dela že od aprila ali maja preteklega leta.

GENERALNI STAVBINSKI ŠTRAJK V CHICAGO ODVRJEN.

Chicago, 10. jan. — Generalni štrajk vseh stavbinskih delavcev v Chicagu je bil danes preklican. Do tega je prišlo na prizadevanje konzervativnih unijskih voditeljev, ki hočejo, da štrajkajo samo one unije, ki ne morejo priti do sporazuma s podjetniki.

NOVA ARBUCKLOVA OBRAVNAVA.

San Francisco, 10. jan. — Jutri se ima pričeti z novo obravnavo proti kino-igralki Fatty Arbucklu, ki je bil obtožen ubojstva v zvezi s smrtjo igralki Virginije Rappe. Pri prvi obravnavi se porota ni mogla zediniti, nakar je bila razpuščena. Za drugo obravnavo ni tukaj opaziti nikakega posebnega zanimanja. Jutri se prične z izbiranjem porote.

Delodajalci dobijo popust

POŠKODNINSKI FOND V OHIO JE TOLIKŠEN, DA SE BO DOVOLILO DELODAJALCEM 15-PROCENTEN POPUST.

Columbus, O., 10. jan. — Državni poškodninski sklad, v katerega vplačujejo industrijalna podjetja, da se izplačuje iz njega delavcem, ki se nevarno ali smrtno poškodujejo, znaša danes \$38,000,000. Kot posledica je poškodninska komisija sklenila odbiti za tekoče leto 15 procentov od vseh vplačil. Pri tem bo imelo koristi približno 22,000 industrijalnih podjetij v državi Ohio.

Thomas Duffy, ki je član poškodninske komisije, odkar se je pred 11 leti ustanovila, je izjavil, da se bo popust razdelilo med podjetja najbrže okrog srede julija. Slična premija se je izplačala tudi lani.

Duffy pravi, da sovražniki poškodninskega zakona opozarjajo na svoto \$38,000,000, katere se nahaja v skladu kot na dokaz, da je treba vplačilno lestvico znižati. Toda denar, ki se nahaja v fondu, ni sam preostanek. Iz teh \$38,000,000 je treba izplačati še okrog 35,000 odškodnin, ki še niso poravnane. Je nekaj po osem let starih smrtnin, katere je treba poravnati, in veliko številno na več let starih poškodninskih slučajev.

V preteklem letu so ohijski delodajalci plačali v odškodninski sklad približno \$11,000,000. Od tega jim bo vrnjenega približno \$1,650,000.

Duffy pravi, da namen zakona ni po nepotrebnem oteževati industrij, temveč zahtevati toliko prispevkov, da je komisija zmožna ugoditi vsem zahtevam. Tudi delavci so imeli koristi od preostankov pri odškodninah zadnjih štirih let se je usmernino zvišalo od \$3750 na \$5000, in odstranilo se je določbo, glasom katere noben poškodovanec ni mogel dobiti iz sklada več kot \$200 za zdravniške stroške. Poleg tega se je tedenska podpora za one, ki so vsled kake poškodbe za vedno postali nezmožni dela, zvišala od \$12 na \$15.

Ako bi se danes izplačalo vsa odškodninska slučajja, tedaj bi od \$38,000,000 ne ostalo v skladu več kot \$4,000,000.

Ne pošiljajte denarja v pismih v Jugoslavijo.

New York. — (Jugoslovanski Oddelek F. L. E. S.) Tretji Asistent Postmaster General nanašanja v uradnem glasilu "Postal Bulletin."

"Minister za pošte in telegrafe Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev nanašanja, da bi bilo dobro opozoriti ameriške poštne pošiljatelje iz Združenih Držav v Kraljevino SHS večkrat pokrajena, in priporočiti, naj se ne prilaga denar v priporočeni pisni, marveč naj se isti pošilja potem bančnih čekov ali nakaznic na banke.

"Postmasterji naj o tem obveščajo svoje klijente, kajti ni mednarodne poštne - nekaznične službe med Združenimi Državami in to Kraljevino."

Pet bivših vojakov izpričuje proti Majorju Opie.

SO VIDELI, KO JE MAJOR OP-PIE USTRELIL VOJAKA.

Washington, 10. jan. — Danes je izpričevalo proti majorju Herminie L. Opie, ki je poveljeval pri 116. regimentu v Franciji, pet posameznih bivših vojakov, ki so vsi izjavili, da so videli, ko je ustrelil nekega vojaka.

Izpričevali so: Charles E. Fox iz Richmonda, Va.; Stonewall Jackson Albin, Kerstown, Va.; James Carlton, Richmond, Va.; in Dewey D. Hester, Marion, Va.

Fox je izjavil, da se je slučaj primeril leta 1918 v bližini Verduna, in slično so se izjavili tudi drugi.

Jutri se bo z zasliševanjem nadaljevalo. Poklicalo se bo tudi več armadnih častnikov. Eden izmed bivših vojakov je izjavil pred odborom:

"Major Opie je ustrelil nekega vojaka, ki mu je prinesel neko sporočilo. Videl sem, ko je major potegnil revolver in ga ustrelil v hrbet. Opie je par trenutkov gledal na ustreljenega vojaka, potem pa je šel menitič tebič naprej.

ŠTIRJE OTROCI UBITI V ŽELEZNIŠKI NESREČI.

Van Wert, O., 10. — Danes je tukaj neki tovorni vlak Pennsylvanije družbe zadel na progi tovornih avtomobil, v katerem so se peljali otroci v šolo, pri čemur so bili štirje na mestu pbiti, 23 drugih pa je bolj ali manj nevarno poškodbe. Zdravniki izjavljajo, da bo več izmed otrok podleglo poškodbam.

J. E. Timble, strojevodja vlaka, pravi, da ni videl bližajočega avtomobilskega trčka z otroci radi goste megle. Joe Overholt, višješolski dijak, ki je dal tovrnemu avtomobilu signal, da lahko gre preko proge, tudi pravi, da je megla popolnoma zakrila prihajajoči vlak. Avtomobil je bil ob koliziji docela uničen. Nesreča se je zgodila nekoliko pred osmo uro jutraj.

SPEKULANTJE Z JAJCI SO SE ENKRAT OPEKLI.

Chicago, 10. jan. — Tu se cenje jajcem nepričakovano hitro padle. Pri nakupu na debelo se je cena v nekaterih slučajih znižala za 18 centov pri ducatu. Računa se, da so spekulantje izgubili vsled padanja cene okrog \$900,000. Na debelo se tu jajca prodajajo po 30c ducat in 39c do 47c pri prodaji na drobno.

3650 GALON PIVE UNIČENE.

Providence, R. I., 10. jan. — Prehibijski zastopniki so danes popoldne izšli v Providence reko 3650 galon pive, ki je bila zaplenjena še leta 1918, ko je dospel semkraj na krovu nekega parnika. Oni, kateremu je bilo pivo namenjeno, je umrl še predno se mu je moglo izročiti, nakar je vlada pošiljatelj tri leta strazila, a sedaj je prišla odredba, da se je uniči.

NAMESTNIK PENROSE-A ZAPRISEŽEN.

Washington, 10. jan. — George Wharton Pepper, znameniti filadelfijski odvetnik in publicist je bil danes zaprisežen kot senatni naslednik pokojnega senatorja Boris Penrose-a.

Vlada kupi vse žganjske zaloge?

TOZADEVEN NAČRT BO PRIPOROČAL REORGANIZACIJSKI KONGRESNI ODBOR

Washington, 10. jan. — Zatrjuje se, da bo predsednik Harding v kratkem prejel od kongresnega reorganizacijskega odbora priporočilo, da vlada kupi vse zaloge opojnih pijač v državi.

Glasom tega načrta naj bi vlada kupila vse zaloge pijač, kar jih je v Zedinjenih državah. Skupna količina znaša okrog 35,000,000 galon in bi se dala kupiti za približno \$50,000,000.

Računa se, da bi to zakladniškemu departamentu dobro izplačalo, ker žganje se prodaja za zdravniške svrhe po \$12 galon. Kongresni odbor pravi, da bi se s tem prihranilo na milijone vladnega denarja, katerega se izplačuje za straženje skladišč in za vzdrževanje seznamov.

Prohibicijski uradniki in proti-salonska liga podpirajo priporočilo kongresnega odbora. Vlada mora sedaj stražiti skladišča in poleg tega vzdrževati številne uradnike, da te zaloge ne pridejo v roke žganjarskim tihotapcem.

ODPOKLIC ČET Z NEWPORTA

Newport, Ky., 10. jan. — Varnostni komisar W. Case Thomasen, je poslal danes guvernerju Morrow brzojavko, v kateri pravi, da je pripravljen privoliti v odpoklic vojaških čet, ako bodo unijski jeklarji, ki so na stražjo, prevzeli nase odgovornost njih somišljenikov. Na današnji seji mestnih komisarjev je župan Hermann predlagal resolucijo za odpoklic vojakov, ker je mestna policija docela zmožna obvladati položaj.

ŽENSKA UMORJENA.

Toledo, O., 10. jan. — Danes je bila najdena tukaj umorjena 45-letna Mrs. Francis Marvin. Našel jo je njen 12-letni sin s prerezanim vratom, z globoko rano od mesarskega noža v prsu in s prestreljano glavo, ko se je vrnil iz šole. Kakšen namen je imel morilec je težko določiti. V sobi so znaki brezupnega boja. Pohištvo po stanovanju je vse razmetano in razbito, telefon je odtrgan raz zid, telefonska žica pa ovita okrog vratu mrtve ženske. Njen mož je bil za časa umora na delu. Iz denarnice umorjene je bil vzet denar, toda njen mož ne ve, kolika je bila svota.

— Vsi tisti slovenski vojniki, ki so upravičeni do vojaškega bonusa, ki ga bo izplačala država Ohio v soglasju z odločitvijo volilcev, naj se zglasijo v petek zvečer v St. Clairskem kopališču, kjer bo slovenska postaja Ameriške legije sprejemala prošnje za nagrado. Vsakdo naj prinese s seboj odpustno listino (discharge papers).

— Mestni koncil na West Parku je sklenil na sinočnji seji, da se poveča policijsko kakor tudi ognjegaspno silo. V vsakega izmed teh oddelkov se bo pridejalo po pet novih mož.

— S prvim februarjem bodo izdani kontrakti za zgradbo šest milj dolge ceste v bližini Cuyahoga okraja, kar bo veljalo okrog \$218,500. Zgrajene bodo sekcije Cleveland-wooster ceste, Medina county ceste in Akron-Youngstown ceste v Portage okraju.

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS
IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastate in izdaja za
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino objav ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.

CLEVELAND, O., SREDA (WEDNESDAY) JAN. 11th, 1922.

104

"PRIJATELJI MIRU".

Menda ga ni danes človeka, ki bi si še drznil trditi, da je vojna potrebna, dobra in koristna. Gotovo so ljudje, katerim osebni dobiček vžiga željo po prelivanju človeške krvi, da bi se kdaj spozabili in javno izrazili svoje skrite nade. Ti ljudje so očitno najnevarnejši miru, ker so vplivni, oziroma njih bogastvo ustvarja vpliv.

A takoj na drugi stopnji stoji patrijotični entuzijasti, ki ob vsaki priliki zapojejo času primerno pesem. Brez misli so in premiselka; njih beseda in dejanja so otroci trenutne vznemirjenosti, ki vzpamti in včasne, vse obenem. Ljudje tega kova tvorijo glavno oporo vojnega moloha.

Pred nami leži članek, katerega je napisal znameniti irsko-angelski pisatelj, ki je poznan vsled svojega socialističnega prepričanja in ostre satire. George Bernard Shaw. V članku razmotriva Shaw o washingtonski konferenci in njenih rezultatih, in priznati je treba, da se v rezultatih ni dosti zmotil, akoravno je bil članek napisan še predno so se zbrali washingtonski delegati.

V teku svojega pisanja navaja Shaw tudi zadnje omenjene ljudi, ki pojo vedno časo primerno pesem, ne ozi-
raje se na pravico in resnico. In sicer pravi:

"Pred seboj imam članek o razorožitveni konferenci, katerega je napisal neki popularni angleški žurnalista, Mr. Robert Blanchford. On se nahaja pod vplivom pacifističnega razpoloženja, katero se je pojavilo v njem vsled mirovnih himen, katere se poje v počast washingtonskih delegatov. — Vojna je kriminalna blaznost — piše Blanchford — treba je, da se jo odpravi: pacifični problem se da rešiti na miren način, ako bosta Združene države in Anglija pokazali dobro voljo in stali skupno za stvar človečanstva. — In zopet: — Vojna je živinsko in nesmiselno zlo, katerega bi se ne smelo nikdar dovoliti, in ki se da tudi preprečiti. — Imenitno, si boste mislili, ko čitate ta ognjevit "pacifičen" izbruh, in dodali boste k temu morda še, da je pisec srečen, da vsled svojega naziranja ni bil obsojen in poslan v jetnišnico, kot se je zgodilo s številnimi vsled veliko milejših izrazov. Toda ta pisec ni bil tekom vojne v nobeni nevarnosti. Kajti ravno ta pacifist, ki danes piše, da je vojna kriminalna blaz-

nost je bil od prvega strela v l. 1914 pa do sedanje pacifične poplave največji vojni entuzijast, kar jih je imela Anglija. In nič bolj gotovega v človeški naturi, da bi ta apostol miru takoj proglasil vse Amerikance za seme sanatana, ako bi prišlo do spopada med Anglijo in Ameriko, da bi proglasil njih uničenje kot sveto dolžnost vseh dobrih ljudi, in da bi zahteval, da oblasti postopajo z največjo brezobzirnostjo napram onim, ki bi samo namignili, da taka vojna ni najplemenitejša izmed vseh človeških aktivnosti."

In Bernard Shaw je napisal resnico. Ljudi, ki obračajo svoj plašč raje po vetru, je vedno več kot pa takih, ki bi hoteli doprinesiti žrtve in voditi borbo za svoje cilje. In to je vzrok, da se naredi s tako sila počasnimi koraki bližajo mirnemu medsebojnemu življenju.

Trpljenje primorskih Slovencev.

"Edinost" od 14. decembra piše:

Nad našim ljudstvom so zagrešili strašen, zverinski zločin. Dvorana Narodnega doma v Bar kovičah je danes le še kup kamenja in pepela. Njene od dima počrnele razvaline so nova stran debele črne knjige, ki govori o trpljenju in mučenstvu našega nesrečnega naroda. V ponedeljek zvečer je prišla v gostilno "Narodnega doma" v Bar kovičah gruča oboroženih ljudi. Proti gostom so naperili revolverje in jim zažugali, da jih postrele. Neoboroženi in nič slabega sluteti domačini se seveda niso mogli upreti nepričakovnemu napadu. Zločinski požigalci slovenskih hiš so imeli lahko delo. Dočim so nekateri strahovali goste v gostilniških prostorih, so šli drugi v gledališko dvorano, polni pod, opremo in tramovje z bencino in nato dvorana zažgali. Ko so se prepričali da se je ogenj prijel, so izginili brez sledu.

Način požiga, nastop požigalcev in že dejanje samo nam dovolj jasno kaže, kdo so zločinci. To je že tretji "Narodni dom", ki ga imajo na vesti, to je tretja slovenska hiša v Trstu, katere požig omadežuje njihovo črno dušo. Ali jim hočemo delati moralno pridigo? Ne, kajti nečemo postati smešni. Čemu tudi, ko so storili dobro delo. Ako pa je slučajno med njimi kdo, ki je rešil v kotu svojega srca človeške vesti, ne bojmo se, da bi rešila začel mučiti črv kesanja, zakaj preskrbljeno jim je vsem za takšno "sveto odvezo". "Vi-

va l'Italia", in vse je odpuščeno. Z "Viva l'Italia" se smejo ropati in linčati posamezne osebe, z "Viva l'Italia" se sme vdirati v tuje hiše, z "Viva l'Italia" se smejo metati bombe, z "Viva l'Italia" se smejo požigati hiše, z "Viva l'Italia" lahko napraviš, kar se ti zljubi!

Težko je najti ime, s katerim bi se dal ta "nacionalizem" vsaj približno označiti. V njem se zrcali povratek k staremu paganskemu naziranjju o ljubezni do svojega naroda in svoje domovine. Spominja nas na tiste čase, ko se zmagovalci in osvobodilci nikakor niso zadovoljevali z zmago in vsemi koristmi, ki so iz nje izhajale, ko niso bili zadovoljni s tem, da se jim je osvojenemu ljudstvu vdalo in pokorilo ter jih priznavalo za svoje gospodarje, ko jim skratka zmaga nikakor ni bila zadosten užitek. Spominja nas na čase, ko je podjarmljeno ljudstvo moralo plačati svojo nesrečo ne samo s svojo svobodo, temveč z vsem svojim življenjem in z vsem svojim imetjem. Zmagovalci so hoteli imeti v tistih časih popoj užitek svojega uspeha in hiše pokorjenih so gorele daleč naokoli do obzorja, nedolžni otroci so vrisčali pod nogami podivjelih zmagovalcev, ki so požigali njihovo matero. Vse naokoli kri in plamen. To je bilo zmagoslavje, do katerega je imel zmagovalec nedotakljivo pravico!

Mi se vračamo v tiste žalostne čase. Ni več sicer uradnih orgij, kakor v onaj paganski dobi, toda hiše gorijo, treskajo bombe, ljudje vrisčajo od strahu pred nepopisnimi grozotami in nasilji. Paganski "nacionalizem" uživa, še smeje in dela dovpite pripogledu na to silno nesrečo. Mi primors-

ki Jugoslovenci smo proti temu paganskemu "patriizmu" popolnoma brez vsake moči. Srce se nam krči od žalosti, jeze, studa in gnusa! Ali naj se skušamo maščevati? Maščuje se lahko tisti, ki je močnejši, a požigalci naših hiš so močnejši od nas in komaj čakajo, da bi naše ogorčenje ljudstvo napravilo kak nepremišljen korak, da bi ga pod to pretezo klali in morili. Ali naj jim rečemo, da vseh dvanajst sto let svojega suženjstva od Karla Velikega pa do smrti Franca Jožefa Habsburškega naše ljudstvo ni pretrpelo toliko nasilja, preganjanja in zaničevanja kakor samo v zadnjih treh letih? Lahko jim to rečemo, toda še bolj bodo zadovoljni s seboj in s svojim delom.

Kaj naj storimo, komu naj se potožimo? Od povsod smeh in za dovoljno namigovanje. Naše pri-
tožbe ne pomagajo nič, kelih trpljenja ne more iti mimo nas, moramo ga izprazniti do dna. Naše mučeniško ljudstvo se nahaja v položaju človeka, ki je obsojen na dosmrtno trpljenje. Edina tolažba je misel, da ima s trpinke, ki delijo z njim isto ustrdo. Naše oči se morajo zagledati tja globoko v Azijo, kjer živi narod krščanskih Armencev. Požigi in zločini, ki so se izvršili med tistim narodom, se približujejo trpljenju našega ljudstva.

Vsled svojega trpljenja so postali Armenci znameniti po vsem omiknem svetu. Ako ne preneha že enkrat to nečloveško in ne kulturno požiganje, ki mu ni para, se bo naše ljudstvo začelo kmalu imenovati v eni vrsti z Armenijo.

Ti pa, slovensko ljudstvo, ki te dela tvoje mučeništvo velikega, ne obupaj! Zavedaj se, da trpiš za veliko stvar. Tvoja nesrečna dežela je podobna zelenemu gozdiču, nad katerim razsaja huda nevihta. Državstvene pti-
čice v tem gozdiču so utihle in so se poskrile, da jih nevihta ne odnese in ugonobi. Ko se nevihta nadvija, bo zopet zasijalo blagodejno sonce, ptice se bodo spet oglasile. Politični vihar, ki divja sedaj nad tvojimi glavami, bo utihnil, na površje bodo prišle nove stranke s popolnoma drugačnim naziranjem o politični morali in tedaj bo dano tudi tebi, da prideš iz svojih skrivališ in začneš živeti človeka dostojno življenje.

RAZNE VESTI.

Iz Gorice, 23. nov. V Julijski pokrajini imamo zopet novo stavko. To je za nas že nekaj tako navadnega, da o tem niti ne razmišljamo več. Skoraj bi se zdelo človeku nekaj nenormalnega, ako bi se stavke ne ponavljale v krajših presledkih. In nemoralno bi se zdelo, ako bi stavka mirno potekala. Imamo vročo kri, ki nam kaj rada vzkipi. Stavkujejo so bili sklicali včeraj dopoldne shod na trgu sv. Antona. Fašisti, ki so ravnokar odpovedali v Rimu sklenjeno premirje s sociji, so hoteli pri tej priliki posvedočiti svojo navzočnost in čuječnost. Med zborovanjem socialis-
tov sta naenkrat počili bombi. V primerni daljavi seveda! Ker zdrava koža je tudi fašista draga, če je njegova notabene. Socialisti so sicer takoj planili v smer, kjer so domnevali storilec, toda dosegli niso nobenega. Trgovci, ki imajo od enakih prilik slabe izkušnje, so tudi to pot zavarovali svoja izlozbeni okna; odprta so imeli samo vrata v trgovino, toda tudi ta le napol. Fašisti pridno zborujejo in sklepajo Dances so nabili javno nekaj za pisnik svojega zadnjega zborovanja, v katerem grozijo na vse strani in obljublajo s svojimi sredstvi vzpostaviti "red". Nesreče z granatami se ne ponehajo. Danes so pripeljali v bolnišnico 15letnega dečka iz Loma Josipa Bratuža. Posebni v to pooblaščen delavski oddelki razstreljujejo po deželi ležečo municijo. Ljudje domačini pa zbirajo razstreljeno železo in ga vozijo na bližnjo železniško postajo. Pri tem se mnogokrat pripeti, da o-
stane na mestu kaka neeksplozivna granata. Ker se po večini mladina podi za takim nevarnim zaslužkom, ni čuda, da se pripetijo nesreče. Tako se je zgodilo tudi Bratužu. Dobri je nerazstreljena granato in jo hotel položiti na stran. Padla mu je iz rok, razpočila se in ga težko poškodovala. Nevarnost je, da mu bodo morali obe roki odrezati. — V Lomu se je pripetila še druga nesreča te dni in v enakih okolištinah. Bil je to neki kmet, ki pa je srečno odnesel z manjšimi poškodbami. — Na Kneži sta bila dve vojaška groba. Italjani — fašisti — so pred nekaj dnevi postavili na grob spomenik. S tega spomenika je baje izginil neki kipec. Fašisti so nato pisali župniku in ga pozvali, naj v goto-

vem času priskrbi zopet kipec, ker sicer gorje vasi. Ljudje pravi-
vijo, da so kipec še isti dan odšli Italijani sami. Mogoče je že. —
Nesreča ob bistrski obali. Iz tr-
žške luke je odplula neka jadna-
nica, natovorjena z raznim malo-
rijalom, a na krovu je bilo približno 100 malih vagonov za o-
kotirne železnice. Na ta način je bilo težko breme na krovu, v no-
tranosti ladje pa so bile večine ma-
la lahke stvari. Okoli polnoči je nastal vihar, ladja se je nagibala in v tem trenutku je odletela morje polovica vagonov, ki so bili postavljeni na eni strani ladje. Valed težine na drugi strani se je potem ladja prevrnila, čemer sta se dva mornarja posrečila. Domneva se, da so v vagoni zmečkali in splavili v morje burkane morske valove. Ladja bodo skušali dvigniti.

— Če odobri mestni komite danes poročila posebnega od-
delka, ki je že zadnja tri leta pre-
čeval kako razdeliti Cleveland-
takovane zope, in sicer v stan-
vanjske in v industrijalne zone, potem se ne bo tukaj v bodo-
več gradilo tako visokih hiš, ki se jih je do sedaj. Odbor nam-
priporoča, da naj bi se ne dalo več dovoljenja za graditve, kot 150 čevljev visokih poslo-
vniških hiš. Kar se tiče klavnice in izdelov-
nic lima, naj ostanejo samo na kraj jih je sedaj. Tovarne naj imele poseben del mesta ter bi bile ločene od stanovanj. Hiš istotako apartman hiše in še za več družin. Vse to se se-
da tiče hiš in tovarn, ki se bi d-
dile v bodoče. Odborovo poro-
lo deli mesto v sedem zon, v o-
zon za industrijo in v dve za no-
vanjske hiše.

— Policijski sodnik Selzer posvaril včeraj nekega jetnika, ko ga je obsodil na 30 dni zapor v prisilni delavnici in \$25 globe radi pijančevanja. Kole: "Sedaj gredite v prisilno delavnico, ko boste drugič z-
la strup, boste morali že v jetnišnico, v tretje pa boste najbrže v mrtvašnico." Obsodni pijanček se piše Charles Crato je rekel, da nima nobenega hiš-
lišča. Priznal je da je pil ro-
vega jaketa. Pogon zoper pre-
jalce strupene pijače je privel pet gostilničarjev pred zvezo-
sodnika Westenhaverja, ki je so-
sodil štiri izmed njih na 60 dni zopora, enega pa na trideset dni zopora.

ne reči: "Nikdar doslej se te nisem upala tega pr-
a ne moreš si misliti, kako rada fantujem po vseh
jih, kamor ne zahajajo ženske. Predpostavim se obla-
za dijaka. Tako burkast študentek sem, da je kaj-
Ko sta dospela na plesišče, se je stisnila k njemu
plahe in hkrati zadovoljna, s srečnimi očmi je gle-
dekleta in zvodnike, in zdaj pa zdaj, kadar je zap-
zastavnega in mirno stoječega stražnika, je dejala, ko
da se hoče zavarovali proti kakršni si bodi nevarnosti.
"Poglej tega policaja — to ti je grča!" Za četrto uro
je vsega tega naveličala in spremil jo je do njene
S tem se je pričela cela vrsta izletov na različne
mljive kraje, koder se zabava priprosti svet; in do-
je zasledil pri svoji metresi strastno nagajanje za
študentovsko veselječenje.

Prihajala je na običajne sestanke, oblečena v na-
no obleko, na glavi čepico s ščetke iz vaudevillu
navzlic elegantni in skrbno preudarjeni preprosti
toaleti je nosila vendar svoje prstane, zapetnice in
ne z briljanti, in kadar ji je prigovarjal, naj jih
se mu je odrezala.

"A kaj! Saj bodo tako mislili, da je navadna
mejnje."

Domisljala si je, da je čudovito preoblečena, in
ni moči spoznati, in najsi je bila v resnici tako
kakor noji, je hodila po najbolj zloglasnih bežni-
Hotela je, da bi se Duroy oblačil za delavca, in
se je uprl in je ostal docela korekten bulvardni gra-
še svojega cilindra ni hotel zamenjati z mehkim
kom.

Ona se je potolažila radi te njegove samoglav-
takimle preudarkom: "Naj si mislijo, da sem hišni-
ima za ljubečega mladega fanta iz odličnih krogov,
vsa ta kumedijsa se ji je zdela tako čudovita.

Tako sta hodila po priprosti pivnicah, posebej
zakajenih luknjah na vegastih stolih za starimi les-
mizami. Oblak ostrega dima je polnil sobe, koder
šalo še od obeda po pečenih ribah; možaki v
se robančili in pili iz majhnih čaš; in natakariji
meli nad tem čudnim parčkom, kadar so post-
višnjeva pred njiju.

(Dalje prih.)

Lepi striček

— Guy de Maupasant. —

Odiraje miznice in predale je govorila: "Nekaj pe-
sila moram prinesiti, da ga lahko preoblečem, kadar bo
treba. To bo zelo udobno. Če bi me po naključju uje-
la ploha, kadar bom opravljala svoja pota, pa pridem
sem kaj vedrit. Imela bodva vsak svoj ključ, poleg ti-
tega, ki bo visel v loži za slučaj, da pozabiva svoje.
Najela sem za tri mesece, pa več, na tvoje ime, ker ni-
sem smela dati svojega."

Tedaj je vprašal:
"In povedala mi boš, kdaj moram plačati?"
Odgovorila je preprosto: "Pa saj je že plačano, ljub-
ček moj!"

On je povzel: "Torej sem tebi dolžan?"
"Beži no, muček, to ni tvoja stvar, jaz sama hočem
narediti to prijetno neumnost."

Delal se je hudega: "O, ne! Kaj pa šel Tega ni-
kakor ne dovolim."

Proseče se mu je približala ter mu položila roke na
rame: "Prosim te, Georges, to me bo tako veselilo, ta-
ko veselilo da bo moje, to najino gnezdo, čisto samo
rajoje. To te vendar ne more žaliti? Kako le? Jaz bi
to rada prispela za najino ljubezen. Reci, da ti je prav,
Georgček moj, reci, da ti je prav!..." Milo ga je pro-
sila s pogledom, z ustnicami, z vsem svojim bitjem.

Dal se je prositi, zavračajoč jo z razdraženim obra-
zom, navsezadnje je pristal, zakaj pravzaprav se mu
je zdelo to v redu.

In ko je odšla, si je mel roke in je momljal, ne da
bi iskal po tajnih gubah svojega srca, odkod mu je
prišla baš danes ta misel: "Ljubka ženičica, vkljub
vsemu."

Nekaj dni zatem je prejel drugo urno pošto, ki mo-
je naznanila: "Moj mož pride nočjo, po šestih tednih
nadzorovanja. Imava torej cel teden odmora. Oh, ta
tlaka, dragi moj!"

Tvoja Clo."

Duroy je ves strm obstal. Res ni več niti mislil na
to, da je omožena. Tega možaka bi bil rad videl, sa-
mo enkrat, toliko, da bi ga poznal.

Vendar je čakal potrpečljivo soprogega odhoda,
a bil je dvakrat v Folies-Bergeres in obakrat je za-
ključil večere pri Racheli.

Potem pa nekega jutra nova brzovavka s štirimi be-
sedami: "Popoldne ob petih. — Clo."

Oba sta prišla na sestanek pred uro. S prekipeva-
jočo ljubeznijo se mu je vrgla v naročje in ga strastno
poljubljala po vsem obrazu; nato mu je rekla: "Ako
boš hotel, ko se bova prav naljubila, pa me popelješ
kam na dine. Oprostila sem se."

Bilo je ravno začetkom meseca, in čeprav je bila
njegova plača že davno zanaprej porabljena in se je
pretikal od dne do dne s posojili od vseh mogočih
strani, je bil Duroy slučajno z denarjem založen; in
prav mu je bilo, da se mu je ponudila prilika, potro-
šiti kaj za njo.

Odgovoril je: "Kako pa, draga moja, kamor boš
hotela."

Šla sta proti sedmi od doma in sta dospela na vna-
jni bulvar. Krepko se je naslonila nanj in mu je šep-
nila na uho: "Ko bi vedel, kako rada hodim s teboj,
kako sem srečna, da te čutim ob strani!"

"Vprašal je: "Ali hočeš iti k staremu Lathuillu?"

Oporekla je: "Oh, nikar, preglasposko je. Jaz bi
raje kaj vselega, navdanega, takole restorant, kamor
zahajajo uslužbenci in delavci; strašno so mi všeč pri-
proste pivnice. O, da sva mogla iti kam na kmetec!"

Ker ni poznal take vrste krčme v tem okraju, sta
blodila po bulvarju, in stopila nazadnje v vinarno,
kjer je bila videla skozi okno dve gologlavi punčki, ki
sta sedeli z dvema vojakoma za mizo.

V ozadju ozke in dolge sobe so jedli trije izvoščki,
in neki človek, bogsigavdi kakega posla, se je zviral
na svojem stolu z iztegnjenimi nogami, roke za hla-
nim pasom, glavo oprto na naslon, in je kadil pipo. Na
jopiču je imel celo razstavo madežev, iz nabasanih žep-
ov mu je gledal vrat od steklenice, kos kruha, v časo-
pis povezan zavitek, in iz enega mu je bingljaj konce
motvoza. Lasje so mu bili gosti, kodrasti, razmršeni, kar
sivi od nesnage. Čepica mu je ležala na tleh pod stolom.

Klotilda, elegantno oblečena, je vzbudila pozornost,
ko je stopila v lokal. Ona dva parčka sta prenehala s
svojim šepetanjem, izvoščkom se je pomelek utrgal, in
čudak, ki je kadil, je vzel svojo pipo iz ust, pljunil pred-

se, obrnil nekoliko glavo in je gledal.

Gospa de Marelle je zamrmrala: "Preimenitno! Prav
dobro se bova imela; drugič se preoblečem za delav-
ko." — In brez vse zadržge in brez vsakega studa je
sedla za leseno mizo, vso mastno od jestvin in polito
s pijacami, ker jo je natakak kar samo po vrhu obri-
sal s prsticem. Duroy je bilo malo nerodno, malo ga
je bilo sram; iskal je kljuke, da bi obesil svoj cilindar.
Ker je ni našel, ga je položil na stol.

Jedla sta bravino v obari in kostrunovo stegno s so-
lato. Klotilda se ni mogla nadopovedati: "To mi je
neozrečeno všeč. Jaz imam malce poučilen okus. Tu-
kaj se zabavam bolje, nego po angleških kavarnah." —
Potem je pristavila: "Če mi hočeš napraviti prav pose-
bno veselje, pa me povedeš na pogrošno plesišče. Blizu
tukaj poznam zelo veselo lokal, ki se mu pravi "pri beli
kraljici."

Duroy je presenečen vprašal: "Kdo te je pa tjakaj
zavlekel?"

Gledal je in je videl, kako rdi, malo zmedena,
kakor da ji je vzbudila to nenadno vprašanje kočljiv
spomin. Po kratkem pomisleku, tistem tako kratkem
ženem pomisleku, ki ga komaj ujameš, je odgovorila:
"Neki prijatelj..." premolknila je, potem pristavila:
"ki je že umrl." — In žalostno je povsila oči, tako ža-
lostno, da je bilo videti naravno.

In Duroy se je sedaj prvič spomnil vsega tistega, če-
sar ni vedel iz preteklosti te ženske, in se je zamislil.
Gotovo je že imela ljubimce, ampak kakšni ljudje so
to bili? Iz katerih slojev? Nekaka nejasna ljubosum-
nost, neke vrste mržnja se je budila v njem zoper njo.
mržnja na vse, česar ni vedel, na vse, kar ni bilo nje-
govega v tem srcu in v tem bitju. Gledal jo je, zbada-
la ga je skrivnost, zaprta v to ljubko in tiho glavo, ki
se ji je tožilo, morda prav v tem trenutku, po drugem,
po drugih. Kako rad bi bil pogledal v te spomine, ka-
ko bi brskal po njih, kako rad bi vse vedel, vse poznal!

Vnovič ga je prašala: "Ali me hočeš peljati k "be-
li kraljici"? To bo šele poštna veselica."

Pomisli! je: "Hui! Pravam reč preteklost! Res sem
šema, da se s tem ubijam!" In nasmechoma je odgo-
voril: "I, kako pa da, draga moja!"

Ko sta bila na cesti, je povzela čisto natihoma, s
tistim tajinstvenim glasom, s katerim se pravijo zaup-

Tovariš Damjan.

Povest. Spisal Podlimbarski.

(Dolje.)

Vendar kakega očitega sovraštva med njima nisem videl. No, kakšno dekle je bilo! Treba jo je bilo videti pri delu. Zdelo se mi je, da se ona polahko pokaže svojo silo in prevago. Nekoč jo je videl neki podčastnik našega polka, Tržičan, ki je na daleč v okolici delal svojo študije o kmetijskih ljudeh, posebno pa o ženskih, kako vodi bramo na njivi. Pri tem delu so se odlikovali njeni ljudje s tako gibčnostjo, s tako bistrostjo se je nesla za bramo in tako izlahka in spretno jo je pritegovala in odnašala, da Tržičan ni mogel odmakniti očesa od nje. In rekel je tisti, Tržičan, da le mestne gospodične umejo tako harmonično poigravati z životom in sicer tiste, ki so se temu pridružile na lawtenis-igrišču. Tržičan je morda preveč videl in pretiraval, pa jaz postavim njegovo sodbo semkaj, ker je prišla iz ust visoko postavljenega človeka, dasi je neumestno pripočeti težka dela kmetijskih deklet praznim zabavam mestnih gospodičen. Pa tudi njena srčna dobrota se je lepo izkazala pred nama. Naj je Čajž še tako pisano gledal na najine obede, ki so bili tečni in obilni, naj je vzdihoval ob najinih večerjeh, ki so bile vseskozi času in stanu priladne, vsi pojavi gospodarjeve skoposti niso motili deklice pri njeni srčni postrežnosti. Vključno temu pa ji srkaja nisva izkazovala prevelike prijaznosti: jaz sem bil še ne izkušen, v službi poltr, sentimentalni človek, torej neoposoben, da bi gostole pred žensko, Damjan pa je bil pogosto razdražen in če ne hud, pa vsaj čemerjen in malomaren. Kmalu pa se je prepetilo nekaj,

kar je mene navdušilo. Damjana pa do kraja pogrelo za deklico. Imela sva takrat priliko poutiti se Maričini neustrašljivosti.

Bilo je neko popoldne kmalu po najinem prihodu v vas, da sva morala iti k sprejemu konjske krme, ki se nam je pripeljala z bližnje postaje. Za najine odsotnosti si je bil anel Damjanov rjavec uzo in ušel iz hleva. Povaljal se je po trati, potem je dirjal okoli Čajževih poslopij, hrzal, priskakoval in bil z zadnjima nogama. Ko so ga Čajževi ljudje videli hruti okolo oglov, so se razpostavili ob prosu za hišo in ob zelniku na koncu hiše ter mahali z rokami in ga odganjali, da bi jim ne delal škode po setvi. To mahanje je žival še bolj razburilo; podila je svinje in kure, pasče se po trati in nevedoče, kak demon se žene za njimi, in kazala svojo elementarno silo in divjaško naturo. Igralo se je takrat sosedovo otroče sredi odprte vrzeli, ki je držala s Čajževoga vrta k sosednji hiši. Ker rjavec nikjer ni našel odprte poti v široko polje, je dirjal proti vrzeli. Marica je šla baš s šakom perila z ulice. Na prvi pogled je spoznala, da je polaj opasen za otroka, vsaj po njenem mnenju. (Konjeniki vedo, da plemenita konjska žival z veliko opreznostjo vihra prek človeških teles in se jih nikdar, če se more ogniti, ne dotakne s kopitom.) Da bi zaprla pot rjavcu, je skočila, spustivši šak na tla, k vrzeli v tistem hipu, ko je bil konj že pri vhodu. Kakor levice se je vrgla na razjarjeno, so pečo žival, z eno roko je zgrabila za grivo, z drugo za nozdrvi. Preplašeni konj, hoteč se oprstiti iz čeznih pesti, je skočil v stran, a tu je trdo zadel ob ograjo. Pogreznil se je in v sprednji nogi ter ostal kakor omamljen pod silnimi tokami. Tega prizora sva bila priča z Damjanom, ker sva

Par spominov.

(K Cankarjevi obletnici.)

Ko smo se takrat vračali s pogreba od Sv. Križa nazaj v mesto stopal sem čez ljubljansko polje še poln misli o tem, kar se je biloravnokar zgodilo. — Odhajali smo in na pokopališču je ostal —

se baš tisti trenutek vračala po ulicah gori, obložena s senom in ovsom. Vrgla sva krmo na tla. Damjan je skočil h konju, jaz konjušno po uzo. Za hip je bila ognjevita žival, ki je nemirno kopala s prednjima nogama, a naši popolni oblasti.

„Tebi je Bog dal v svoji prvi misli moško silo in odločnost, a ne vem, zakaj te je potem izprevrgel v žensko.“ sem rekel srčni deklici, nadevaje rjavcu uzo.

„Kaj takega še nisem videl,“ je dejal Damjan, „k mojemu konju še v stajo ne gre rad vsak vojak.“

„O kaj ste mislili, da sem tako boječa,“ je govorila deklica, smeje se in popravlja ruto na glavi.

„Tega nisem mislil. Hvaležen sem ti, da si ga udržala. Imel bi sitnosti, ko bi bil ušel. Ne bilo bi ga zmagala, da ni butnil ob ograjo in se omamil. Kdor je to videl, tega ne bo pozabil izlepa. Hvalo ti vem.“ Živ izraz priznanja in hvaležnosti je sijal vanjegovih očeh.

„To ni bilo kaj posebnega.“ „Enkrat mi je že ušel, in še je drugi dan so ga ujeli kmetje štiri ure daleč od Maribora. To je takšen potepin, grdin, cigan, hudič. Hohlo, Aga, na-na-na, haza!“

„Lepo se vam poda, kadar sedite na konju, zato sem vam ga uvela, da vam ne bo treba peš hoditi. Uhaja vam pa zato, ker mu preveč kolnete,“ je menila Marica in šla po svoje perilo. (Dolje prih.)

grob. In zdelo se mi je, da se je v tistem polmračku za obzidjem dvignila njegova senca in je odšla ven v svet predno smo mi pogrebi dospeli do mestnih hiš. Kako bi mogel mirno počivati on, čigar popotni, ki ni imel miru in občutka na svoji veliki poti za visokimi cilji. Kajti „Življenje, ki ga živi to betežno telo zunaj pod glasnim solnce, je le medel občut, le motna prispevka ona druga življenja, ki je zaključeno v tebi in meni! Motna prispevka je, ki bolj zastira in pač pravo lice človeka, nego da bi ga po resnici razodelo.“

In on se je napotil v to drugo življenje, razodel ga je v „Podoba iz sanj“. Malokdaj je katera knjiga pogledala globlje v globočine srca, malokdaj se je bolj spovedal umetnik svojemu narodu in morda nikoli ni bil podan svet velikih skrivnosti v taki obliki, kakor ga je podal Cankar v tej veliki knjigi. „Brez počitka blodi romar po teh skrivnostnih hramih, po teh mračnih stopnicah, ki tonejo v brezdnja. Nakopane vidi dragocenosti, kakor jih nikoli ni slutil, še več vidi strahot, ki jim ni podobne, ne imena, vesel je časih, da bi hvalo zagel do nebes, mnogokdaj žalosten da bi se razjokal na kolebnih.“

„Ni ga strah, romarja, ne strah očitne izpovedi — čemu bi ga bilo strah? On ve, da je ob tistem času, ko je blodil po hramih in stopnicah svojega srca, hodil ob enem s prižgano lučjo po zaklenjenih svetiliščih svojega bližnjega, vsakega in vseh, kamor je stopil, mu ni bilo treba, trkati, za pogledu njegovemu, željnemu vročemu, so se odpirale duri na stezaj: in kamor se je ozrl, je bil doma. On ve, da so v tistih tihih globočinah vsi ljudje bratje, kakor nikjer drugje, niti v cerkvi ne, en sam človek je, in ta človek je visok, plemenit, brez zlepe in binavščine v svojih čustvih čist, nesebičen. Brezmejno vdan v svojemu veselju, vsako božjo stvar obegajoči ljubezni.“ Vse to ve romar, zato ga ni strah, da bi se očitno izpovedal v imenu svojem in svojega bližnjega. Ni ga strah, ali sram ga je. — Vse ga najlepšega ga je sram, najbolj sram pa ga je ljubezni. — Tebe, romar, pa ne sme biti sram! Ne molči, da ne boš tožil gluhim grobovom, klical iz dna, ko bo veter razpihal tvoje besede v gozd in polje!... To noč sem videl velik robec, segal je od planin do morja. Mrtvec je ležal v njem, tako svetel in lep, da so nebeske zvezde zamaknjene strmele vanj. Na obrazu njega, ki je ležal v grobu, je bilo okamenelo brezmejno trpljenje, na ustnicah teh ubogih je trepetalo zadnje občitanje: — „Nastaj mi ure, sin, ki si z vdanostjo gledal name! Reci besedo, ki si mi jo pravo in toplo dal, izdana, daj bi z njo kapljo živega življenja. Pokaži mi solze, ki si jih potočil zaradi mene, pokaži mi kri, ki si jo prelil v mojemu imenu! Tvoje roke so prazne, leži k meni, še je dovolj prostora!“

„O Bog, saj so bile samo sanje — saj je še čas, še čas!“ — Zato se mi je zdelo, da se je dvignila njegova senca iz polmračka nad grobovi in je odšla po Ljubljanskem polju. Hodil je hitro, kakor navadno, in na njegovem obrazu se je svetil nasmehek zavesti in nepremagljivosti. Kako bi mogla romarja premagati smrt in ga položiti v grob! Sel je naprej v svet, kakor podoba iz sanj.

Prišel sem v unionsko klet, ker sem mislil, da se bo tam sešlo več znancev pogrebcev. Prišlo jih je nekaj. Oton Zupančič je prišel zamišljen in žalosten. Ko smo tako sedeli, je rekel: — Očitni so mu, da je pil! Saj itak ni ničesa intel! Tega mu niso privoščili! — Mi smo vedno po zunanje sodili svoje ljudi, ker jih v notranjosti nismo mogli ali pa nismo hoteli razumeti. Prešerna smo skoraj zavrgli in smo ga skrivali za morale, Cankarja še da-

nas mnogi bolj poznajo iz gostilne nego iz knjig. — Govorili smo o tem, da bi bilo treba izdati knjigo o njem, ne samo za nas, ampak predvsem za svet. Reklo se je, da mu bo posvečena decemberska številka „Ljubljanskega Zvona“. Ker ni bilo takoj pripravek, se je mislila stvar preložiti na majsko številko. Iz tega se je rodila misel posebnega Cankarjevega albuma, ki je bil te dni dotiskan. Tri leta po smrti! Počasni smo. Za prvi trenutek smo zbrali nekaj glavnih misli in podatkov in smo izdali brošuro — „Spominu Ivana Cankarja“. — „Dom in Svet“ je s posebno številko kmalu izpolnil svojo dolžnost in je s tem pokazal, da zna biti bolj časoven nego druga stran.

Teden dni po smrti je bila sedmina v Mestnem domu in na to so sledili Cankarjevi večeri po raznih krajih. Mislim, da smo premalo storiš zanj v znanjem svetu; tega mi ne poznamo; res je, da mora zmagati umetnik, ne reklama — a veliki narodi se ne stranjujejo delati z umetniki reklamo — za se. Saj s Cankarjem lahko stopimo pred najvišji kulturni svet. Doma smo se privadili za praznujemo vsako leto spomin njegove smrti. To je lepo. V solzah se mu v tem času posvečajo posebne ure: to so lepi slavnostni trenutki, ki jih mladina globoko občuti. „Moje življenje“ se čita v solah kot najlepša mladinska — knjiga.

Kaj je bilo še v njegovih načrtih in kaj bi bil nam še napisal je težko reči. „Starost, kako si je daleč!“ — je zapisal samorazno v predzadnjo svojo knjigo. Mesto starosti je prišla smrt in konec vsem velikim mislim in načrtom. Meni je pravilo, da bi pisal knjige za otroke z naslovom: „Vojske cesarja Janeza“. To je bilo še leta 1914., tik pred vojno. Takrat sva se skoraj vsako soboto srečala na obedi pri „Novem svetu“. Sobota je bila namreč njegov dan, ko je prihajal z Rožnika v mesto. Bil je navadno dobre volje in takrat se je razgovoril o tem in onem. Znano je, da osvojitih načrtih ni govoril in da je včasih pravil, da bo pisal stvari, na katere ni nikdar rešil misli. Celo o zgodovinskih romanih ti je znal razlagati z vso resnostjo, nazadnje pa se je posmejal. A glede „Vojske cesarja Janeza“ mislim, da je bila stvar resna. Kako si je to knjigo predstavljaj, o tem seveda ni pripovedoval; vsaj meni ne. Pač pa imamo o tem sled v njegovem — „Mojem življenju“, kjer je govoril o cesarju Janezu in zdi se mi, da je tam že tudi skrita vodilna misel te njegove nenapisane knjige. V 7. poglavju čitamo: „Prav tiste dni (ko mu je umrla mati), sem imel sila težko in imenitno opravilo. Oj angeli mi sveti poslji božji — tiste dni, ko je sedela smrt za pečjo, so udarila nebesa pečat na tega mojega življenja žalostno pismo! Prenesal sem papirje iz izbe v vežo, iz veže na podstrežje; grmadil sem v mislih silne podobe, snoval in molčal v blešččem kolobarju — slavno zgodbo o Petru Klepcu. Mrtvec mi je bil na poti; povsod sem ga videl, prekal se z njim kakor je bil trd in tih; nazadnje sem se mu skril v sosedovo kamno.“

„Zgodbo o Petru Klepcu nam je bil povedal v šoli učitelj; povedal pa je slabo, iz veselega junaka je napravil pravo mevžo. Ustanoviti in zapisati je bilo treba vse drugo, vse mogočnejšo — zgodbo. Učitelj je rekel, da je Peter Klepec izruval drevo, za to, da bi razvezel svojo moč in svoje junaštvo. Kakšna moč in kakšno junaštvo pa je, če človek izruje drevo tam na lepem, ko mu tega treba ni? Kaj pa bi s tem drevesom? Ali naj si ga zatakne za kloboč? Junaštvo je in Petra Klepca vredno, če zamahne z roko, da bi spodil muhe, pa izpuli mimo grde kar ves gozd, ves temni

Reskavec ter se začudi. „A, je tako! Nikar ne zamerite. ...“ Ves se je izpremenil Peter Klepec. Pogledal sem ga natanko in sem videl, da je cesar Janez, ki strahuje svet in vojskuje brez hanja svoje slavne vojske. V ravnih vrsti gredo po beli cesti fantje njegovi; ni jim kraja, ne počitka; in vsi imajo dolge puške. ... Kam si se namenil, cesar Janez, ki so te bile kronale naše lepe, tihe misli? Kadar se povrneš, prinesi nam cekinov in lepih dni.“

Kako je potem podal Cankar svojega „Petra Klepca“ v „Podoba iz sanj“ nam je znano, — škoda, da ni dobila mladina takšne njegove knjige!

O tem, kaj je ostalo nenapisano, bi se dalo še mnogo napisati. Nekoč, ko je kandidiral, je šel visoko gori v neko hribovsko vas nad Zagorjem. Tam je imel dve pristasi in tudi edina poslušalca na svojem „volilnem shodu“: —

erega delavca in mežnarja. Sedel so torej vsi trije v gostilni kamizo in se pogovarjali. Spominjal se je zelo rad tega dogodka: pravil je o njem veselo in samozvestno; snov je bila kot nalašč za njega, romarja, ki prinaša svoj nauk med ponžane in razžaljene in najde samo dva — a njegova vera zmaga. Pravil je, kako je gledal tam z vrha po gričih in cerkvicah in po dolih, kjer leže tisoči zakopani v delu pod zemljo. Njim in vsem in tudi tistim, ki jim je mežnar zvonil dan, je bil poslan romar, oznanjujoč veliko življenje bodočnosti.

Proslava njegove obletnice po vsej Sloveniji je vsako leto dokaz da smo razumeli njegovo besedo in da bodo prihajale vedno širše vrste poslušati njegov glas. In tudi druge preko naših mej.

Dr. I. L.

IZBIRALKA

JE NASLOV TRIDEJANSKI VESELOIGRI

katere vzporedi

Slovensko dramatično društvo „Ivan Cankar“

V NEDELJO DNE 15. JANUARJA 1922.

v prostorih R. BOŽEGLAVA

Začetek popoldne ob 2:30 — Zvečer ob 7:30

OSEBE:

SOKOLOVIČ g. Josip Trbižan
DRAGOJILA, njegova soproga g. Josie Močnik
MALKA, njiju hči gđ. Emilija Koprivec
ZVEZDANA, njiju nečakinja gđ. Mary Grill
TIMAR g. Frank Mack
KATARINA, njegova soproga, g. Frances Susan
MILKA, njiju hči gđ. Josie Petrovič
BRANKO, snubač g. Avgust Komar
VOLČAN, snubač g. John Popetnik
RADIČ, snubač g. Frank Kovačič
ANDREJ, sluga Sokolovičev, g. Frank Klemenčič

Čas, sedanjost.
Vrši se: prvo in drugo dejanje pri Sokoloviču, tretje pri Timiču.

— Igra orkester pod vodstvom g. IVANUŠA. —
PO IGRI PLES IN PROSTA ZABAVA.

VSTOPNINA: 75c, 50c in 35c — Otroci 25c.

Ime igre, kje se vrši, kdaj se začne, imena igralcev, vse to vam je sedaj znano. Zda vam edino še preostaja, da pridete k predstavi in se pošteno nasmejete obenem pa moralno podprete društvo, ki je že nešteto krat pokazalo, da ni sebično in da neče biti sebično. Zgodovina, dasi ne dolga, govori o uspehih tega društva s katerim: se ne more nobeno drugo kulturno društvo ponahati. Ni nam do samohvale temveč do resničnih dejstev. Društvo deluje za S. N. Dom v najširšem pomenu besede, kajti S. N. Dom smatra za predpogoju vsemu napredku v naselbini. Podprite torej to društvo s tem, da posetite njihove predstave od katerih boste imeli tudi mnogo duševnega užitka. Za obilno udeležbo se priporoča

DRAM. DR. "IVAN CANKAR".

Ravnokar je izšla knjiga

Razkrinkani Habsburžani

katere je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

Knjigo je napisala grofica Larich, bivša dvorna dama na Dunaju.

V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajoče habsburske klike, kakor tudi smrt cesarjevega Rudolfa.

Knjiga je jako interesantna in priporočamo rojakom, da si jo takoj naročijo.

Cena knjige je samo 60c

ZAKAJ?

ZATO: Ker hočete dnevnik, ki se bori za vaše interese in ker je istega nemogoče izdajati brez oglasov —

ZATO: ker pomeni vsak oglas v vašem listu več dohodkov za vaš list —

ZATO: ker ako kupujete od trgovcev, ki oglašajo v Enakopravnosti, ni potreba od vas nikake žrtve a istovremno pomagata vašemu listu finančno —

ZATO: ker ako omenite trgovcu, da kupujete pri njem zato, ker oglašja v Enakopravnosti, bo dal čim več oglasov —

ZATO: Vpoštevajte najprvo one trgovce ki oglašajo v dnevniku

"ENAKOPRAVNOST"

In naročajte se nanj.

Vedno najnovejše vesti, povesti itd.

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba

Princeton 551

6418 ST. CLAIR AVE.

SLOVENSKI NARODNI DOM, CLEVELAND, OHIO.
RACUN ZA MESEC DECEMBER 1921.

I. DOHODKI:

Društva so vplačala na račun delnic Common Stock	\$805.00
Članstvo je vplačalo na račun delnic Common Stock	329.00
Najemnina od poslopij	703.00
Najemnina od posode	6.50
Skupaj	\$1,643.50
Preostanek blagajne dne 30. Novembra 1921	7,339.35

II. IZDATKI:

Elektrika	6.06
Plin	7.25
Popravila	5.00
Math Satkovič za izdelavo načrta v vseh podrobnostih in opis gradbe celega poslopija	250.00
Plača zapisničarja za delničarsko sejo	10.00
Plača 18 direktorjem za celo leto	210.00
Plača tajnika za Dec.	60.00
Plača oskrbnika	45.00
Dvorana za delničarsko sejo, najemnina za 2 večera	15.00
Tiskovine in oglasi	48.08
Skupaj	\$ 656.39

Preostanek blagajne dne 31. Decembra 1921.	8,326.40
Denar je naložen:	
a. na bančni knjižici The North Amer. Bank and Sav. Co.	4,594.85
b. na bančni knjižici The Intern. Bldg. and Loan Ass'n.	3,566.58
c. na čekovnem prometu na prvomenovani banki	115.03
d. Liberty Bond	50.00

Skupaj	8,326.46
Dne 9. Jan. je izročil klub društev S. N. Doma svoto	3,560.00
Za delnice, ki se bodo razdelile med društva, obrestni ki so se pripisale Jan. 1. 1922 k glavnici znašajo	115.03
Tako, da imamo danes na bankah naloženega nekoliko nad	12,000.00

Tako, da če bodo društva vplačala kolikor so podpisala, ter bodo ljudstvo se pri kampanji ki se bodo priredila podpisalo in plačalo nekaj delnic — bodemo letošnje leto v resnici pričeli zidati naš novi Dom.

Ludvik Medvedšek tajnik John Centa blagajnik.

Račune pregledali in našli v redu:

John Levstik predsednik nadzornega odbora, John Zupanc, Louis Oran, nadzorniki, Mike Cvelbar; John Godjavec novi nadzorniki.

JAKO LEPA PRILIKA.

Kadar dobite naznanilo od zastopnika kake zavarovalne družbe ali od banke kamor dolgujete na vaše posredstvo da pridete v njihovo pisarno in zavarovalnico ponovite, ne trajte časa po nepotrebnem. Jaz vam vse to lahko naredim in mogoče še bolj zanesljivo kot kje drugje in tako lahko vse to opravite zvečer od 6:30 do 8:30 vsak večer razen nedelje.

JOSEPH ZAJEC

15605 WATERLOO RD. Cleveland, O.

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA
v Collinwoodu, Ohio.

Imamo še kakih 25 do 30 ženskih zimskih sukenj katere hočemo prihodnji teden razprodati od 25 do 50 odstotkov cenejšje kakor so se prodajale pred Božičem.

Potrudite se ker se vam bo gotovo splačalo.

FRANK WAHČIČ, --- 746 East 152nd Street.

THE LAKE SHORE BANKING
& TRUST COMPANY.

E. 55th St. & St. Clair Ave. Cleveland, O.

Vam daje na razpolago svoje tridesetletne skušnje svojega bančnega poslovanja v Ameriki ali v domovini.

Pošilja denar potom bančnih menic (For. Draft)

Potom poštinih denarnih nakaznic (postal Money Orders)

Brojavo (Cable)

Preskrbi, da dobite svoje rojake iz domovine.

Odpravlja potnike v stari kraj preko vseh parobrodskih linij.

Na uložke plača po štiri odstotke obresti od dneva, ko ste denar naložili pa do dneva, ko ga dvignete.

\$30,000.000.00 ogromno imetje je najbolje jamstvo za točno in zanesljivo poslovanje te banke.

Predno kaj ukrenete, se vedno s popolnim zaupanjem obrnite na vašo STARO LAKE SHORE BANKO.

Mi želimo biti vaši prijatelji in vaši zavezniki. Pridite osebno ali pišite na

THE LAKE SHORE BANKING
& TRUST COMPANY.E. 55th St. & St. Clair Ave. Cleveland, O.
Podružnica na Union Ave. in E. 93rd Str.

POZOR!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril

KROJAČNICO

NA 16111 WATERLOO RD.

Izdelujem obleke po meri pa najnovejši modeli ali kakor želite, čistim in likam.

Se vam priporočam

Leopold Jenko, 16111 Waterloo Rd.

Clevelandske novice.

— William Roth, 2303 E. 23 St., po poklicu varilec, uslužben pri Rud Machine Co., je bil večeraj začasno omamljen od gasolin ske sopare, ko se je vnel gasolin na nekem čolnu, katerega je popravljaval v pristanišču ob vnožuju W. 9 St. Ko so ga odnesli v druž bin urad, je prišel kmalu zopet k sebi ter se je vrnil k delu.

— Slovenska godba "Triglav" v Collinwoodu ima jutra zvečer važno sejo v Juratovac dvorani. Vsi člani naj bodo navzoči.

— Danes zvečer se vrši seja starega in novega direktorija Ameriško-Jugoslovanske Tiskovne družbe.

— Iz trga. Sveža jajca so se pocenila pri nakupovanju na debelo za osem centov pri ducatu ali \$2.40 pri zavoju, v katerem je trideset ducatov. Tako se do bijo sedaj sveža jajca v trgovinah po 45 centov funt. Surovo maslo pa se je pocenilo za dva centa pri funtu. Jagode, katere so na trgu, dasiravno imamo zimo, so se tudi nekoliko pocenile in so se prodajale danes po 60 centov kvart, namreč na debelo. Krompir se je pocenil za 10 centov pri 150-funtni vreči. Čebula gre nazgor in sicer se prodaja danes po \$7 sto funtov. Salata, ki raste v rastlinjakih je tudi nekoliko poskočila. Prodaja se po \$1.50 basket, ki tehta deset funtov. Vse te cene veljajo pri nakupovanju na debelo, in ne na drobno.

— Včeraj je bil obsojen še eden izmed štrajkujočih mlekar skih voznikov Telling-Belle Vernon mlekarske družbe, in sicer Klam Zvienes, 8212 Kosciusko Ave. Priznal je namreč, da je vr gel opeko v nekega škeba tekem štrajka, zakar je dobil 10 dni zapora. Dva druga štrajkarja sta bila oproščena, ker se jima ni mo glo dokazati krivde.

— Poročno dovoljenje sta do bila Jos. Zupancič, star 52 let, iz 1412 E. 34. St. in Agnes Bajuk, iz 1737 E. 38. St. Bilo srečno!

— Rojak John Mandel je nabra l \$6.75 za Slov. Del. Dom v Collinwoodu v veliki družbi znan cev in prijatelj, ko se je mudil v St. Marys, Pa. Darovali so Frank Baznik \$1.00, John Mandel \$1.00, Miss Mary Marolt \$1.00, P. Lukach \$2.00, Mike Lenger, Ludvik Ban in John Selak po 50 centov in Andrej Ege 25c. Nabiralcu in darovalcem iskrena hvala.

— Včeraj je prišlo pred sou nika Corletta, ki zaslišuje kršilce avtomobilske postave, 180 obto žencev. Videvši tolikšno število avtomobilistov pred sabo, je po stal nekoliko nejevoljan ter se iz razil, da če ne pomagajo majhne kazni nič, bo pričel nalagati v bo dočje večje, da se jih bodo brez brižni avtomobilisti malo bali ter vozili bolj pazno.

— Bivši župan FitzGerald bo zopet odprl odvetniško pisarno. Svoj urad bo imel v Williamson Bldg. Predno je bil postavljen za župana je bil mestni pravdni direktor, še pred tem pa pomožni državni pravdnik.

— Sinoči se je izrazil župan Kohler, da si bo sam osebno ogledal delovanje vsakega depart menta, in sicer prej ali slej. Ob iskal bo vsako jutro kak oddelek, bodisi vodovodne naprave, mest no elektrarno, mestne hleve, itd. ter se počasi seznanil z vsako po drobnostjo mestnega dela. Na teh obiskih bo govoril z delavci in se kolikor mogoče seznanil z njimi. "Jaz hočem vedeti, kako se vsaka stvar dela ter dobiti o vsem najboljše informacije." Tako se je izrazil župan. Po njego vem načrtu ne bo nikakih formal nih inšpekcij in obiskov, za kate re se departementi že naprej pri pravijo, temveč bo obiskal razne oddelke, kadarkoli se mu bo zde lo. Ko je prišel včeraj v mestna skladišča in je našel oskrbnike brez kakega posebnega posla, jim je velel, naj napravijo inventar.

— Tatovi in roparji so bili zadnji podeljek kaj pridni. Iz raelu Brinnerju, 5906 Kinsman rd. je izmaknil v gnjehi v Maso nic dvoranj žepni tat \$200, Geo rge Geroff, 7823 Hough Ave. je bil oropan za \$49, Mrs. Lettie Mackey iz McKees Rocks, Pa., je bila oropana na potu v Middle berger hotel za \$15, John Noro ta iz 5505 St. Clair Ave. so oropa li trije moški na E. 40 St. in Su perior Ave. za \$53, Charles C. Foote, 10702 Columbia Ave. sta oropala dva moška za \$45 in El merja Vogta, 3796 W. 20 St. za \$80.

— Člane dram. dr. Ivan Can kar se opozarja, da se vrši nočoj redna mesečna seja in sicer v na vadnih prostorih v S. N. Domu. Pridite vsi ter pripeljite seboj tudi kaj novih članov.

— Društvo Waterloo Camp, No. 281 Woodmen of the World, si je izvolilo za leto 1922 sledeče odbornike: Predsednik, John Ba tolj; podpredsednik Frank Bališ, blagajnik, Peter Malavašič, 391 E. 162 St.; tajnik, Chas. Lampe, 466 E. 147 St.; zapisnikar, Jo seph Zakrajšek; Nadzorni odbor: John Rožanc, Andy Rahotina, Anton Malavašič; bolniški odbor: Frank Malnar, Louis Rijavec, John Brodnik. Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu v Jos. Kundčevi dvorani. Vsa pojasnila glede društva daje tajnik.

— Odbor društva Vodnikov Venec, št. 147 S. N. P. J. za te koče leto je: Predsednik, John Filipič, 1177 E. 60 St.; podpred sednik, Erazem Gorše, 1161 1/2 E. 61 St.; tajnik, John Godnja vec, 5608 Bonna Ave.; blagajnik John Glavič, 1126 E. 61 St.; za pisnikar, Edwin Primožič; redi telj, Frank Grum. Društveni zdravnik, Dr. F. J. Kern. Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v S. N. Domu.

Nekaj o ženski modi.

Vsaka moda je lepa in este tična, ako se giblje v gotovih me jah, če jih pa prekorači, tedaj postane neokusna, smešna ali ce lo zoprna. Moda, ki ima neupra vičene ali pretirane forme, je ne estetična.

Najnovejšim časovim zahte vam odgovarjajoč način obleče nja imenujemo modo, ki doseže stopnjo umetniškega ustvarjanja ako zadošča estetičnemu čutu. In dividualen okus, umetniško izra žen, dvigne vrednost obstoječe mode. Modern, v širšem pome nu besede, je najnovejšim časov nim zahtevam prilagojen način življenja, ki se izraža v obleki, ob čevanju in nazorih.

Estetična vrednost modnega predmeta je odvisna od osebe, ki ga nosi in je povsem različna od njegove umetniške vrednosti. Predmet sam na sebi je lahko lep in umetniško dovršen. V mo mentu pa, ko ga obleče oseba, ka teri ne pristaja, postane za njo brezvreden, celo kvaren, ker ka zi njeno, drugače lahko zelo inte resantno zunanost.

Združiti umetniško vrednost modnega predmeta z osebno zu nanostjo v harmonično celoto, to zamore izraziti samo individu alen okus in čut za lepoto. Ta čut, ki ni priučen, se da pač s pra vilno vzgojo spopolniti.

Vsaka moda ima svoje karak teristične barve, črte in oblike, ki se dalo poudariti, ali omiliti, ka kor je v posameznih slučajih po trebno. Združiti barvo obleke z ono las in kože, združiti njene čr te in oblike z oblikami telesa, iz raziti njen namen, to napravi mo da, ki je pravilna, lepa in este tična.

Obleka, čevlji in klobuk, ki eni dami krasno pristajajo, na pravijo drugo lahko smešno. Le po telo moderno in estetično po leči ni težko. Umetnost pa je da ti osebi vsakdanje zunanosti in terasantno lice. Živa barva opo zori na se in oni del telesa, ki nosi blago žive barve, mora biti tudi res lep in povdarka vreden, stoja pretirano široko pokrivalo,

V slučaju, da si dama zaželi oži viti svojo obleko v živo barvo, mora natančno premisliti, na ka terem mestu jo misli uporabiti. Za primeru naj služijo modni če vlji z raznobarnimi vložki. Naj bolj priljubljeni izmed omenje nih čevljev so bili oni iz laka. kombinirani z belim glace-usn jem. Čevlji sami na sebi so res prav lepi in okusni, vendar je be la barva glace-usnja tako živa in izrazita, da opozori vsakega takoj nase. Spričo tega je umev no, da so ti čevlji le za dame z majhnimi, lepimi nožicami in pro zornih svilenih nogavicah, kate re zakriva kratko krilo le do polo vice. Dame pa, ki imajo velike ali okorno oblikovane noge, naj skušajo to svojo telesno napako ublažiti, zakriti, ne pa nanjo še posebej opozoriti. V splošnem o menjeno, so čevlji z barvastimi vložki l eza obleko iste barve, ker morajo ž njo harmonirati. Z ozirom na čevlje bi omenil še sle deče: odgovarjati morajo času in namenu. Pozimi, v snegu in dežju, na potovanju in pri izvr še vanju poklica naj se nosijo viso ki čevlji; poleti, na promenadi in v salonu pa nizki in izrezani. Za vsakdanjo uporabo in poklic so trpežni, solidno izdelani, za promenado in salon pa v prvi vrsti lepi in okusni. Najekonomič nejši so pač črni čevlji, ker odgo varjajo vsakemu namenu in so prikladni za vsako obleko in ob vsakem času. Fina obleka zahte va fine čevlje, sportna sportne itd. Teh principov se mora dr žati dama, ki hoče zadostiti naj primitivnejšim temeljnim pravi lom mode in okusa. Istih načel se mora držati dama, ki želi i meti okusno in moderno obleko. Pri nakupu blaga naj izbere ko likor mogoče diskretno barvo. Ima pa izrečno željo, imeti na ob leki tudi živo barvo, potem naj jo uporabi le na nekaterih mest ih, kakor na ovratniku, manše tah, pasu itd. Cela obleka žive eksotične barve je sicer lepa, vendar zelo neekonomična, ker jo je mogoče nositi vsled njene vidnosti le v gotovih predledkih. V tem slučaju mora imeti dotič na pač večjo izbiro toalet. Poleg barve predpisuje moda tudi do ločeno fasono. Poseben krog po udarja gotove črte in oblike; dru gače v isti meri pokvarijo obleko kot neokusna barva.

Izrezane bluze in obleke so o kusne in lepe, dokler ni dekolte pretirano. Globok izrezek za hteva lepo oblikovan vrat, polna pleča, lepa prsa, sploh popolna postavost. Le tedaj je taka obleka estetična. Kakšna je dama koš čene postavost, oglatih udov, upadlih prsi, to je imel vsakdo pri liko videti na letošnjih predpust nih veselicah in zabavah. Če mo da zahteva tako pretiran dekol te, potem je bolje, da se dame, ki nimajo od narave dodeljene telesne lepote, pregreše proti ta ki modi, kakor pa proti estetiki. Pretirano kratka krila smejo no sit le dame z lepimi nogami. Vi ter je narava zagrešila, je popol noma opravičljivo. Razen različ nega blaga in raznobarnih svil le služijo za okras razne čipke, ve zenine in druga ročna dela, ki imajo lahko veliko dekorativno vrednost. Pravila uporaba teh okrasov v veliki meri povzdigi ne lepoto toalete in s tem cele postavost.

Ozko spojeno z obleko je po krivalo, pa naj bo to slannik, klo buk ali čepica. Lepota pokrivala naj leži bolj v obliki sami kot v nakti. Priljubljen nakit je paj leči ni težko. Umetnost pa je da ti osebi vsakdanje zunanosti in terasantno lice. Živa barva opo zori na se in oni del telesa, ki nosi blago žive barve, mora biti tudi res lep in povdarka vreden, stoja pretirano široko pokrivalo,

ker izgledajo pod njim kot go las. Taki lasje zadobe barvo pre diva, ki se takoj loči od barve ra vnihih svetlih las.

Mnenje, da vsaka moda ni le pa, ker ne odgovarja eni ali dru gi postavi, je napačno. Vsaka moda nudi toliko izbire v barvah, toliko variant kroja, da jo je mogoče prilagoditi vsaki postavi, naj bo majhna ali velika, vitka ali debela, samo pravo je treba izbrati.

Res lepa obleka je ona, ki je elegantna. Elegantna pa je ona dama, ki ima obleko, katere monira v barvah in v formi in odgovarja času in stanu ter izpo polnjuje njeno privojeno eleganco, izrazujoč se v gestah, govoru in hoji. To uči estetika mod na upravičeno. Mislim svetlenje

las. Taki lasje zadobe barvo pre diva, ki se takoj loči od barve ra vnihih svetlih las.

Mnenje, da vsaka moda ni le pa, ker ne odgovarja eni ali dru gi postavi, je napačno. Vsaka moda nudi toliko izbire v barvah, toliko variant kroja, da jo je mogoče prilagoditi vsaki postavi, naj bo majhna ali velika, vitka ali debela, samo pravo je treba izbrati.

Res lepa obleka je ona, ki je elegantna. Elegantna pa je ona dama, ki ima obleko, katere monira v barvah in v formi in odgovarja času in stanu ter izpo polnjuje njeno privojeno eleganco, izrazujoč se v gestah, govoru in hoji. To uči estetika mod na upravičeno. Mislim svetlenje

MALI OGLASI

GODBA "TRIGLAV"

ima svojo letno sejo dne 12. ja nuarja v Juratovac dvorani. Ker so važne stvari na dnevnem re du, se prosi vse člane, da se go tovo vdeležijo. Pričetek seje ob 8. uri zvečer. (8)

PREMOG

Po izrednih cenah.

Pristen Bergholz lump \$7.00 ton Pripeljemo ga kamorkoli na vshodnem delu mesta.

Zglasite se na Collinwood Brick Yardu ali pokličite po telefonu, Ken 260 ali Wood 429. — Pri nas uposlujemo edinele Sloven ske delavce.

POZOR!

Naprodaj imam najboljšje prašiče, doma pitane. Mi vam jih prodamo po najnižji tržni ceni, jih lepo očistimo ter pripeljemo na vaš dom. Pri nas kupite veliko nižje kot na marketu. Pridite, da se pogovorimo. Jetra, kri in črva dajemo zastonj.

J. HEINZ

Stop 23, Euclid ave. Tel.: Wickliff 26-Y. (11)

DR. J. V. ZUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Ave.

Uhod iz 62. vzhodne

ceste.

Opravlja zobozdravniški delo v tej okolici že 7 let.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje larvni in kronični bolezn je naša specialiteta. 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St. Uradne ure v pisarni: od 9. jutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. — Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

Frank J. Lausche

SLOVENSKI ODVETNIK

Uraduje po dnevi v svoji odvetniški pisarni

1039 GUARDIAN BLDG.

Cent. 710.

Zvečer od 6:30 do 8. ure pa na domu.

6121 ST. CLAIR AVE.

Main 2921

TELEFON: Main 1441

Central 8821—W.

Mihael C. Cerrezin

HRVAŠKO-SLOVENSKI ODVETNIK

414 Engineers Bldg.

St. Clair Ave. & Ontario St.

blizu Public Square.

J. S. Widgoj

SLOVENSKI FOTOGRAF

489 EAST 152ND STREET, COLLINWOOD

Izdeluje vsakovrstne slike: poročne, družinske in otročje slike po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$4.00 en ducat slik in po vrhu vam naredim še eno veliko sliko zastonj. Predelujem tudi ob malih slikah na velike. Odprto vsak dan in tudi ob nedeljah. — Se priporočam cenjenemu občinstvu. Držite se domačega podjetja.

VSE DELO JE GARANTIRANO!

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"